

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **J. H.**, zast. Mgr. Jaromírem Noskem, advokátem, se sídlem Furchova 373, Telč, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**, se sídlem Zborovská 11, Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 2. 2021, č. j. 046193/2020/KUSK, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 29. 9. 2021, č. j. 52 A 7/2021 - 42,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Dosavadní průběh řízení

[1]Městský úřad Brandýs nad Labem-Stará Boleslav (dále jen „správní orgán I. stupně“) rozhodnutím ze dne 24. 2. 2020, č. j. MÚBNLSB-OD-21990/2020-RAPTE, žalobce uznal vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“). Tohoto přestupku se žalobce dopustil tím, že dne 18. 6. 2019 v obci Úvaly na silnici č. II/101 při předjíždění vozidla Volvo RZ: X s návěsem zavadil o levý přední roh kabiny a levou směrovku vozidla. Dále byl žalobce shledán vinným ze spáchání přestupku podle § 47 odst. 1 písm. a), § 47 odst. 2 písm. d) a § 47 odst. 3 písm. g) zákona o silničním provozu, jelikož z místa této dopravní nehody bez zastavení odjel. Za tyto přestupky správní orgán I. stupně žalobci uložil pokutu ve výši 4.000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení v částce 1.000 Kč.

[2]Žalovaný rozhodnutím ze dne 9. 2. 2021, č. j. 046193/2020/KUSK, podle § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), částečně změnil rozhodnutí správního orgánu I. stupně, a to vypuštěním části jeho výroku a odkazu na některá zákonná ustanovení, přičemž ve zbytku jej podle § 90 odst. 5 správního řádu potvrdil.

[3]Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 29. 9. 2021, č. j. 52 A 7/2021 - 42, žalobu proti rozhodnutí žalovaného zamítl.

[4]V odůvodnění rozsudku se krajský soud nejprve zabýval námitkami žalobce k tvrzenému porušení jeho práva na vyjádření zakotveného v § 36 odst. 3 správního řádu. Konstatoval, že správní orgán I. stupně žalobci umožnil se s obsahem spisu seznámit při ústním jednání dne 11. 11. 2019, kdy žalobci současně stanovil desetidenní lhůtu k podání písemného vyjádření. Ačkoli tak správní orgán I. stupně vydal rozhodnutí až dne 24. 2. 2020, uvedená skutečnost nic nemění na naplnění účelu odkazovaného ustanovení správního řádu, jelikož do té doby již správní spis nebyl dále doplňován. Žalobce zároveň ve svém písemném vyjádření ani nenavrhl provedení dalších důkazů. Odkazované procesní právo žalobce tedy nebylo porušeno, třebaže jej správní orgán I. stupně neinformoval o ukončení dokazování.

[5]Krajský soud dále zrekapituloval přestupky, jichž se žalobce dopustil, a v této souvislosti odkázal na § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu a § 125c odst. 1 písm. i) bod 1 téhož zákona. Konstatoval, že i závěr žalovaného o zaviněném spáchání přestupku spočívajícího v ujetí od dopravní nehody v soudním přezkumu obstál, jelikož z videozáznamu založeného ve správním spise je zřejmé, že se žalobce mohl a měl přesvědčit vzhledem k průběhu jeho předjížděcího manévru o tom, zdali o nákladní vozidlo nezavadil, a zdali tak nedošlo k dopravní nehodě. Krajský soud připomněl, že žalobce není postižen za překročení rychlosti, nýbrž za kolizi při předjíždění. Zrychlování řidiče druhého vozidla by tak mohlo být podstatné pouze tehdy, pokud by bylo důvodem kolize.

[6]V této souvislosti dále krajský soud popsal zjištění získaná z předmětného kamerového záznamu z kabiny nákladního vozidla a uzavřel, že z videozáznamu nevyplývá žalobcem tvrzené razantní navýšení rychlosti jízdy. Žalobce současně při dokončení předjížděcího manévru nejednal pod vlivem okolností vylučujících protiprávnost, což ostatně ani sám netvrdil. Žalobci tak nic nebránilo v zájmu bezpečného vyřešení předmětné dopravní situace raději předjížděcí manévr přerušit, zpomalit a zařadit se zpět za nákladní vozidlo.

[7]Vzhledem k uvedeným skutečnostem se krajský soud ztotožnil se závěry správních orgánů, že jednání žalobce vedlo ke kolizi. Zopakoval, že na tomto závěru by nic nezměnilo ani případné razantní navýšování rychlosti jízdy nákladního vozidla, přičemž takové jednání by bylo ostatně předmětem delikttní odpovědnosti řidiče K., případně může mít vliv při uplatnění náhrady škody v civilním řízení. Žalobce zároveň není nositelem veřejného subjektivního práva na to, aby byla jiná osoba shledána vinou z přestupku, přičemž v této souvislosti krajský soud odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2010, č. j. 5 As 10/2010 - 75.

[8]Krajský soud závěrem konstatoval, že na výše uvedeném posouzení věci by žalobcem navržené důkazy nemohly ničeho změnit. Uvedl, že správní orgány se s námitkami a navrženými důkazy vypořádaly dostatečně, přičemž řádně odůvodnily, z jakých důvodů je neprovedly. Dále zopakoval, že byl žalobce z popsanych přestupků uznán vinným ve formě nevědomé nedbalosti, přičemž nejednal v krajní nouzi. Závěrem dodal, že nevhodné

pokračování

chování či porušování pravidel silničního provozu jiným účastníkem nedává žalobci právo vynucovat si nárok na předjíždění na úkor bezpečnosti silničního provozu. Zvoleným riskantním řešením nastalé složité situace tak žalobce naplnil znaky skutkové podstaty přestupku.

II. Obsah kasační stížnosti a dalších podání účastníků řízení

[9] Proti tomuto rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou blanketní kasační stížnost. V jejím doplnění, jež Nejvyšší správní soud obdržel v zákonné měsíční lhůtě, stěžovatel nejprve namítl, že správní orgány nedostatečně zjistily skutkový stav věci, a to včetně situace, která předcházela předmětnému předjížděcímu manévru. Poukázal na jízdu řidiče K. a jeho bránění předjetí, což správní orgány ani krajský soud řádně nevyhodnotily a bezdůvodně odmítly provést všechny navržené důkazy, např. výpis z tachografu nákladního vozidla. Závěry napadeného rozsudku vycházely jen z předmětného videozáznamu, krajský soud se tak zaměřil pouze na skutečnosti vyvracející tvrzení stěžovatele, aniž by se jakkoli zabýval skutečnostmi svědčícími v jeho prospěch.

[10] Krajský soud podle stěžovatele při posuzování věci vycházel výlučně ze správních spisů, aniž by řádně odůvodnil neprovedení stěžovatelem navržených důkazů. Konkrétně z tachografického záznamu vozidla bylo možné zjistit, jakou rychlostí se nákladní vozidlo pohybovalo a zdali řidič K. konstantním zvyšováním rychlosti neporušil ustanovení zákona o silničním provozu. Krajský soud se tak zabýval pouze chováním stěžovatele, aniž by zároveň řádně posoudil celou situaci komplexně včetně všech důkazních návrhů. Žalobní řízení tak trpělo důkazní nouzí. Vzhledem k výše uvedenému je napadený rozsudek nezákonný pro nesprávné vyhodnocení sporné právní otázky, jež vycházelo z nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci zejména z důvodu neprovedení navržených důkazů. Své závěry tak krajský soud jen dovodil. V důsledku popsanych skutečností správní i žalobní řízení trpěla vadami.

[11] Stěžovatel doplnil, že rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2010, č. j. 5 As 10/2010 - 75, není na posuzovaný případ přílehlavý pro skutkové i právní odlišnosti. Závěry krajského soudu ohledně možného vlivu chování řidiče K. při uplatnění nároku v civilním řízení označil za nepodložené a nemístné. V závěru kasační stížnosti pak stěžovatel konstatoval, že byly porušeny zásady materiální pravdy i vyhledávací a jeho právo na spravedlivý proces. S ohledem na tyto skutečnosti navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[12] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti nejprve uvedl, že kasační stížnost nepřesahuje vlastní zájem stěžovatele, což ostatně ani sám netvrdil. Problematika odpovědnosti za přestupky je pak již dostatečně prejudikována. Dále žalovaný konstatoval, že stěžovatel spojil dvě různé skutkové podstaty přestupků. V posuzovaném případě se jedná o chování stěžovatele po předjetí nákladního vozidla, kdy předjíždějící nesmí ohrozit ani omezit předjetá vozidla. Tvrzení stěžovatele o přímém vlivu jednání druhého řidiče jsou tak vnitřně rozporná. K tvrzeným vadám řízení žalovaný uvedl, že stěžovatel musí prokázat jejich důvodnost. V posuzovaném případě nemohly navržený výsledek řidiče K. či přesná rychlost předjížděného vozidla na přesvědčivě zjištěném skutkovém stavu věci

již ničeho změnit, přičemž stěžovatel nejednal ani v krajní nouzi. Závěrem žalovaný konstatoval, že námitky o nerespektování základních zásad a porušení práva na spravedlivý proces jsou pouze obecné a stěžovatel je nijak nekonkretizoval. S ohledem na tyto skutečnosti žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

[13] Stěžovatel v replice k vyjádření žalovaného zopakoval své přesvědčení, že v kasační stížnosti dostatečně objasnil důvody nezákonnosti a nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku krajského soudu a že popsane vady řízení jsou zásadní.

III. Posouzení kasační stížnosti

[14] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“)].

[15] Následně se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele, jinak by ji odmítl jako nepřijatelnou (§ 104a odst. 1 s. ř. s. a čl. II zákona č. 77/2021 Sb.). Vymezením neurčitěho právního pojmu „podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele“ se již Nejvyšší správní soud zabýval při výkladu ustanovení § 104a s. ř. s., ve znění účinném do 31. 3. 2021 (viz usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS). Novelou soudního řádu správního provedenou zákonem č. 77/2021 Sb. byl s účinností od 1. 4. 2021 rozšířen okruh případů, při jejichž přezkumu Nejvyšší správní soud posuzuje přijatelnost kasační stížnosti. Nově se nejedná jen o věci azylu, resp. o věci mezinárodní ochrany, nýbrž o všechny věci, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce. Tato změna nezakládá žádný rozumný důvod měnit kritéria přijatelnosti kasační stížnosti (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021 - 27).

[16] Při rozhodování o nepřijatelnosti kasační stížnosti proto Nejvyšší správní soud i nadále vychází z judikatorně ustálených kritérií (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, bod 52), jež pramení ze závěrů usnesení č. j. 1 Azs 13/2006 - 39. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky řešené dosud správními soudy jednotně, 4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

pokračování

[17] V posuzované věci však Nejvyšší správní soud podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele neshledal; stěžovatel jej ostatně v kasační stížnosti ani netvrdil.

[18] Stěžovatel brojil zejména proti neprovedení jím navržených důkazů správními orgány a krajským soudem včetně absence přesvědčivého odůvodnění takového postupu. K otázce provedení navržených důkazů se Nejvyšší správní soud vyjádřil např. již v rozsudku ze dne 13. 11. 2009 č. j. 5 As 29/2009 - 48, v němž uvedl, že *„správní orgán není návrhy účastníků vázán, vždy však provede důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci. Pokud má tedy správní orgán za to, že byl dostatečně zjištěn skutkový stav, není povinností navržený důkaz provést. Nezáleží však zcela na libovůli správního orgánu, jakým způsobem s návrhy účastníků na provedení důkazů naloží, neboť správní orgán sice není povinen všechny důkazy navržené účastníky provést, pokud však některé z nich neprovede, musí v odůvodnění rozhodnutí zdůvodnit, proč se tak stalo.“* V rozsudku ze dne 28. 4. 2005, č. j. 5 Afs 147/2004 - 89, č. 618/2005 Sb. NSS, Nejvyšší správní soud dále konstatoval, že *„odmítnout provedení důkazu lze konečně pro jeho nadbytečnost, a to tehdy, byla-li již skutečnost, která má být dokazována, v dosavadním řízení bez důvodných pochybností postavena najisto.“* Ve správním řízení pak hraje důležitou roli rovněž zásada hospodárnosti. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 7. 2010, č. j. 9 As 101/2010 - 101, současně platí, že *„vedle náležitého zjištění skutkového stavu a z toho plynoucí jednoznačnou vazbu na zásadu tzv. materiální pravdy je však třeba ještě připomenout i vazbu na další zásadu správního řízení, a sice zásadu hospodárnosti a rychlosti řízení; (...). I proto je tedy nezbytné vždy důkladně zvážit, zda je provedení určitých důkazů skutečně nezbytné, což závisí na individuálních okolnostech každé věci a jejich posouzení správním orgánem, který dané řízení vede.“* V posuzovaném případě krajský soud podrobně popsal zjištěný skutkový stav věci včetně skutečností vyplývajících z kamerového záznamu z kabiny nákladního vozidla. Předmětný videozáznam přitom zachycuje závěrečnou fázi předjížděcího manévru stěžovatele včetně následné kolize obou vozidel. Z videozáznamu současně není patrné, na rozdíl od tvrzení stěžovatele, zrychlování předjížděného vozidla.

[19] Konstatoval-li krajský soud, že na uvedeném již nemohlo ničeho změnit provedení navržených důkazů stěžovatele, kterými mělo být prokázáno zejména jednání řidiče K. a přesná rychlost jízdy nákladního vozidla, nelze takovému závěru ničeho vytknout. Z videozáznamu pořízeného v palubní kabině nákladního vozidla jsou totiž dostatečně patrné skutečnosti rozhodné pro relevantní závěr o stěžovatelově vině. Krajský soud přitom řádně vysvětlil, že stěžovatel nejednal pod vlivem okolností vylučujících protiprávnost, přičemž i v případě tvrzeného zrychlování nákladního vozidla mohl a měl situaci vyřešit bezpečněji, tedy přerušením předjížděcího manévru, zpomalením a zařazením se zpět.

[20] Neprovedl-li krajský soud vzhledem ke zjištěnému skutkovému stavu věci stěžovatelem navržené důkazy, počínal si zcela v souladu s výše citovanou judikaturou Nejvyššího správního soudu, přičemž tento postup řádně odůvodnil. Stěžovatelem navržené důkazy, které měly prokázat celý průběh jízdy, současně nemohly mít vliv na posouzení zakončení předjížděcího manévru, pokud je posuzován přestupek, který je možno spáchat toliko v závěrečné fázi předjíždění. Jinak řečeno stěžovatelem tvrzené

rozhodné skutečnosti, kterými měl být prokázán přímý vliv chování řidiče K. na předmětnou dopravní situaci, nemohly mít vliv na závěr o jím zaviněném spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu. Nejvyšší správní soud nad rámec výše uvedeného ohledně stěžovatelem tvrzeného porušení povinností druhého řidiče připomíná, že stěžovatel nemá veřejné subjektivní právo na to, aby byla jiná osoba shledána vinnou z přestupku (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2010, č. j. 5 As 10/2010 - 75).

[21] Namítl-li stěžovatel, že krajský soud své závěry pouze dovodil, Nejvyšší správní soud konstatuje, že z odůvodnění napadeného rozsudku je zřejmé, že při posuzování věci vycházel z dostatečně zjištěného skutkového stavu věci, resp. řádně posoudil důkazy shromážděné ve správních spisech. Své závěry přitom řádně odůvodnil, takže napadený rozsudek není nepřezkoumatelný. V řízení před krajským soudem tak nebyly shledány žádné stěžovatelem tvrzené vady správního řízení ani porušení zásad materiální pravdy a vyhledávací, případně jeho práva na spravedlivý proces, přičemž Nejvyšší správní soud se s tímto závěrem z uvedených důvodů zcela ztotožňuje.

IV. Závěr a náklady řízení

[22] S ohledem na shora uvedené skutečnosti lze konstatovat, že krajský soud věc posoudil zcela v souladu s ustálenou judikaturou správních soudů a nedopustil se ani jiného hrubého pochybení, které by vyžadovalo zásah Nejvyššího správního soudu. Ten proto podle § 104a odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost, neboť svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[23] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 větou první ve spojení s § 120 s. ř. s. (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu č. j. 8 As 287/2020 - 33, č. 4170/2021 Sb. NSS, část III. 4.). Stěžovatel v tomto řízení úspěch neměl, a proto nemá právo na náhradu jeho nákladů. Procesně úspěšnému žalovanému pak v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Proto Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Z právě citovaného rozhodnutí rozšířeného senátu plyne rovněž to, že stěžovatel nemá právo na vrácení zaplaceného soudního poplatku za kasační stížnost.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. května 2022

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu